

POSTANOWIENIE

13 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 13 września 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M. L.

z udziałem Skarbu Państwa - Starosty Zielonogórskiego, J. W., B. W., K. F., M. W., E. K., M. K., T. W., H. R., T. R., M. R., M. P., A. R., K. R., B. R., K. R., J. B., M. S., K. K., M. W., P. R., R. R., E. J., J. M. i J. W.

o zasiedzenie,

na skutek skargi kasacyjnej M. L.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z 10 listopada 2022 r., VI Ca 684/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od M. L. na rzecz Skarbu Państwa-Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 2025 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3 oddala wniosek o zasądzenie odsetek od zasądzonych kosztów procesu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 10 listopada 2022 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił apelację wnioskodawczyni M. L. od postanowienia Sądu Rejonowego w Świebodzinie z 24 maja 2022 r.

Wnioskodawczyni wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego. Wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), czy wieloletnie władanie nieruchomością gruntową, która została przejęta na własność przez Skarb Państwa w zamian za rentę, pozwala na przyjęcie posiadania tej nieruchomości, czy jedynie posiadania służebności gruntowej. Ponadto, zdaniem skarżącej, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) z uwagi na rażące naruszenie szeregu przepisów postępowania oraz prawa materialnego.

W odpowiedzi Skarb Państwa wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej oraz zasądzenie od skarżącej na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. może być wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać realne i poważne trudności, mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, na tle której zostało sformułowane, a także innych potencjalnych lub rzeczywiście toczących się spraw. Skarżący powinien w tym

przypadku przedstawić pogłębioną argumentację. Zagadnienie prawne nie może odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zob. np. postanowienia SN: z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, i z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17). Powinno ono zostać sformułowane na tle dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny, tak aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się wyłącznie do samej subsumpcji stanu faktycznego i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN z 31 października 2023 r., I CSK 4205/22, i z 16 listopada 2023 r., I CSK 3355/23).

Formułowane przez skarżącą zagadnienie nie odnosi się do ustaleń Sądów. Sąd drugiej instancji nie przyjął, że o charakterze lub przedmiocie posiadania przesądza sposób nabycia prawa własności przez właściciela, przeciwko któremu biegnie termin zasiedzenia. Sposób uzyskania własności nieruchomości przez Skarb Państwa nie miał zatem znaczenia, stąd znaczenia dla rozpoznawanej sprawy nie ma przedstawione zagadnienie. Sąd *a quem* oddalił apelację uczestniczki dlatego, że nie wykazała przesłanek zasiedzenia – ani posiadania samoistnego nieruchomości ani wymaganego prawem upływu czasu.

Wskazana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka zachodzi wówczas, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze jest dostrzegalna *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego o charakterze elementarnym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (zob. postanowienia SN: z 29 listopada 2022 r., I CSK 4912/22; z 30 listopada 2022 r., I CSK 2735/22; z 20 października 2023 r., I CSK 1612/23; z 26 października 2023 r., I CSK 76/23; i z 31 października 2023 r., I CSK 4805/22).

Skarżąca nie wykazała oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Nie przedstawiła uzasadnienia, w którym wykazywałaby, dlaczego jej zdaniem doszło do naruszenia powołanych przepisów. Skarżąca wskazuje co prawda, w jaki sposób jej zdaniem Sąd drugiej instancji naruszył podane przepisy, jednak uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może zostać zastąpione uzasadnieniem podstaw kasacyjnych (zob. postanowienia SN z 23 czerwca 2015 r., II CSK 756/14, i z 17 marca 2021 r., III CSK 111/20). Jedynie na marginesie dodać należy, że uznaniu za oczywiście zasadny zarzutu naruszenia art. 176 § 1 k.c. sprzeciwia brak ustaleń co do tego, że między wnioskodawczynią a jej synem doszło do przeniesienia posiadania samoistnego nieruchomości mającej stanowić przedmiot zasiedzenia.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. oraz art. 98 § 1, 3 i 4 i art. 99 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 32 ust. 3 ustawy z 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a także § 10 ust. 4 pkt 2, § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Żądanie zasądzenia odsetek od kosztów procesu zostało oddalone, gdyż zgodnie z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw art. 98 § 1¹ k.p.c., na podstawie którego możliwe jest zasądzenie odsetek, stosuje się w postępowaniach wszczętych po dniu wejścia w życie wskazanej ustawy. Postępowanie w sprawie niniejszej zostało wszczęte w kwietniu 2018 r., a więc przed wejściem w życie nowelizacji.

[SOP]

[ms]

